

نقش زنان در نوآرندسازی صنایع دستی

به بهانه‌ی ۲۰ خرداد، روز جهانی صنایع دستی

مشارکت زنان در تولید و کسب درآمد که پیش‌تر از جنبه‌ی تفنن و یا فعالیت‌های جانبی مطرح بود، با افزایش هزینه‌ی زندگی و نیاز به نیروی کار جدید، به ضرورت تبدیل شده و هم‌روزه شاهد رشد روزافزون تلاش زنان در عرصه‌های مختلف هستیم.

افزایش تعداد زنان در دانشگاه‌ها و مشاغل مدیریتی، مراجع قانون‌گذاری و اجرایی و استقبال بیش‌تر آنان برای فعالیت در کارهای سخت که پیش از این در انحصار مردان بود، روند تحسین برانگیزی دارد اما آمارهای ارائه‌شده گواه بر ضرورت انجام اقدامات بیش‌تر برای استفاده از توان واقعی زنان در کشور است. گرچه برخی کارشناسان اقتصادی، «خانه‌داری» را نیز جزو فعالیت‌های اقتصادی قلمداد می‌کنند، اما ضرورت تسریع روند توسعه‌ی کشور و ارتقای سطح زندگی، تلاش زنان و مردان در کنار یکدیگر را ایجاب می‌کند.

برای استفاده از تمامی نیروهای مستعد جامعه، می‌توان از

روش‌های مختلفی استفاده کرد که ایجاد کارگاه‌های خانگی، محلی و روستایی برای تولید صنایع دستی، یکی از آنهاست.

صنایع دستی به دلیل وابسته‌نبودن به فن‌آوری‌های نوین و گران‌قیمت و آسانی ایجاد کارگاه در منازل، روستاها و محله‌های شهری و روستایی، از مزایایی فراوانی برخوردار است، زیرا مصنوعات نیروی کار و خلاقیت‌های فردی، بیش‌ترین ارزش را ایجاد می‌کند.

کشور «ایران» به دلیل وسعت خاک، مجموعه‌ی بزرگی از فرهنگ‌های مختلف را در خود جای داده که در تمامی آنها، ریشه‌های اصیل فرهنگ ایرانی به چشم می‌خورد اما تأمل در آثار ساخته‌شده، نشان‌گر تأثیرگذاری نوع زندگی، تنوع آب و هوایی، مواد خام در دسترس و... بر ساخته‌های دستی مردم محل است که ویژگی‌های منحصربه‌فردی به آنها داده و بر تنوع‌شان افزوده است.

مصنوعات دستی نقاط مختلف کشور، می‌تواند سفیر یا برگه‌ی معرفی فرهنگ نقاط مختلف «ایران» برای گردشگران داخلی و خارجی باشد و انگیزه‌ی دیدار از مراکز تولید این نوع صنایع دستی را بالا ببرد. فرش‌های تولید تبریز، کرمان، کاشان، قم، اهر، ترکمن و... گرچه همه به‌عنوان فرش ایران در جهان شناخته شده‌اند، اما هر یک ویژگی‌هایی دارند که سلیقه‌های مختلف را مخاطب قرار می‌دهند.

در تشریح اهمیت صنایع دستی باید گفت که مصنوعات دستی برخلاف تولیدات ماشینی، با گذشت زمان و فرسودگی دستگاه‌ها، نه تنها از کیفیت‌شان کاسته نمی‌شود، بلکه تولیدکنندگان با افزایش مهارت و به‌کارگیری خلاقیت‌های جدید، ارزش افزوده‌ی بیش‌تری ایجاد می‌کنند و مصنوعات دستی ساخته‌شده توسط افراد باتجربه، به آثار هنری شناسنامه‌داری تبدیل می‌شود که بیش‌تر در نمایشگاه‌های هنری داخلی و خارجی عرضه می‌گردد و متقاضیان این نوع صنایع دستی نیز آماده‌اند تا هزینه‌های بسیار بالایی را برای خرید آن صرف کنند.

با تشویق تولید صنایع دستی در خانه‌ها، محله‌ها و روستاهای کشور، توانمندی زن خانه‌دار ایرانی در اوقات فراغت برای انجام کارهای مولد به‌کار می‌رود و عوارض ناشی از بی‌کاری مقطعی (از جمله تبدیل زن به عنصر مصرف‌کننده) از میان برداشته می‌شود و از رواج افسردگی و ناراحتی‌های روحی و مشکلات جسمی رایج در کشور که گریبان‌گیر بسیاری از زنان خانه‌دار است، جلوگیری خواهد شد. در همین حال، ترویج مراکز آموزش و تولید صنایع دستی، موجب گسترش روحیه‌ی مشارکت‌پذیری در میان زنان ایرانی خواهد شد که در صورت هدایت منطقی و برنامه‌ریزی‌شده، می‌تواند به همکاری جمعی و رشد مشارکت زنان در فعالیت‌های اجتماعی منجر گردد.

در صورت فرهنگ‌سازی مناسب، بسیاری از خیرین و مؤسسات اقتصادی به‌ویژه صندوق‌های قرض‌الحسنه نیز در جذب و هدایت سرمایه‌های مردمی برای حمایت از این نوع صنایع، فعال خواهند شد.

منبع: www.creativity.ir

گردآوری و تنظیم: مهشید فرج‌زاده
مهندس شیلات